

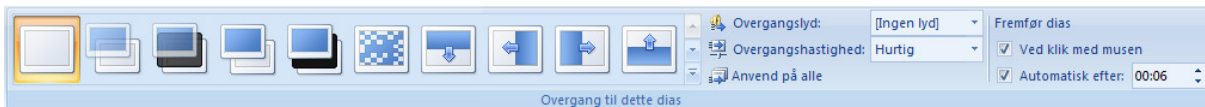
OVERGANGS- OG OPBYGNINGSEFFEKTER

Kan PowerPoint ikke animere, kan programmet i stedet lave overgangs- og opbygningseffekter. Ikke mindst opbygningseffekter giver rige muligheder, for at lave særdeles avancerede præsentationer, men som med alt andet i forbindelse med præsentationer, skal man passe på ikke at overdrive. Hellere undlade en smart funktion, end tage én for meget med.

Overgangseffekter

Overgangseffekter handler om den måde, der skiftes fra dis til dias på. Vælg fanen *Animationer*. I gruppen *Overgang til dette dias* findes knapper, der kan styre overgangen. *Diasovergang*. Når man holder musen over en knap, vises effekten en enkelt gang i præsentationen.

I ruden *Overgangsslyd* kan man vælge mellem nogle indbyggede lydeffekter. Jeg skal anbefale at man sparer på dem (helst helt undlader dem), da de meget nemt kan komme til at virke meget irriterende på tilskuerne.

Herunder kan man styre overgangens hastighed. Her skal man være opmærksom på, at det, der kan virke meget hurtigt på en pc, kan virke særdeles meget langsommere på en anden. Skal præsentationen derfor vises på en anden pc end den, den er udarbejdet på, bør overgangene afprøves på den aktuelle pc for så vidt angår hastighed.

Anvend på alle betyder at der anvendes samme overgang med samme indstillinger på alle dias i præsentationen. Det kan anbefales så overgangene ikke kommer til at stjæle billedet fra indholdet.

Man skal desuden tage stilling til, om dias skal fremføres med musen, automatisk efter et tidsinterval eller begge. Hvis man vælger tidsinterval, skal man specificere dette. Tidsintervaller anvendes typisk i selvkørende præsentationer, og normalt sammen med tilsvarende tidsintervalbestemte opbygningseffekter. Her er det vigtigt, at tiden et dias skal vises er længere end summen af de tidsintervaller, der bruges ved opbygningseffekterne. Ellers går præsentationens afvikling i "skuddermudder".

👉 Tip: 10 sekunder er meget lang tid, hvis man bare sidder og venter på, at et dias skal skifte. 10 sekunder er på den anden side meget kort, hvis man kun når at læse halvdelen af teksten. Brug derfor tid på at få tidsintervallerne til at blive fornuftige.

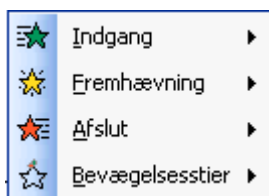
Hvis både tidsinterval og mus er slået til, kan et klik med musen få diasset til at skifte uden at tiden er gået.

Opbygningseffekter

Opbygningseffekter kan vælges på flere måder. Dels kan man vælge *Animer i gruppen Animationer* i fanen *Animationer*, hvor der kan vælges mellem nogle foruddefinerede animationer. Alternativt kan man vælge *Brugerdefineret animation* i samme gruppe, som giver langt flere muligheder for at tilpasse sine animationer. Til gengæld skal disse laves separat for alle dias, mens animationsskemaerne kan anvendes på alle dias på samme måde som overgangseffekterne.

Uanset hvilken metode der anvendes, skal også opbygningseffekter anvendes med forsigtighed. I dette hæfte vil jeg kun gennemgå brugerdefinerede animationer.

For at anvende brugerdefinerede animationer, vælges altså *knappen Brugerdefineret animation*. Derefter vises opgaveruden til højre. Marker det element i diasset, der skal animeres og klik på *Tilføj effekt*. Der vises en lille menu hvoraf det fremgår, at der kan animeres fire forskellige ting.

Indgang er når objektet vises. *Fremhævning* er hvis og når objektet fremhæves, fx fordi det er det, der tales om. *Afslut* er når og hvis objektet skal forsvinde fra diasset igen. *Bevægelsesstier* er bevægelser som et objekt kan lave, mens det er vist og udløst af forskellige ting. Mere om disse nedenfor.

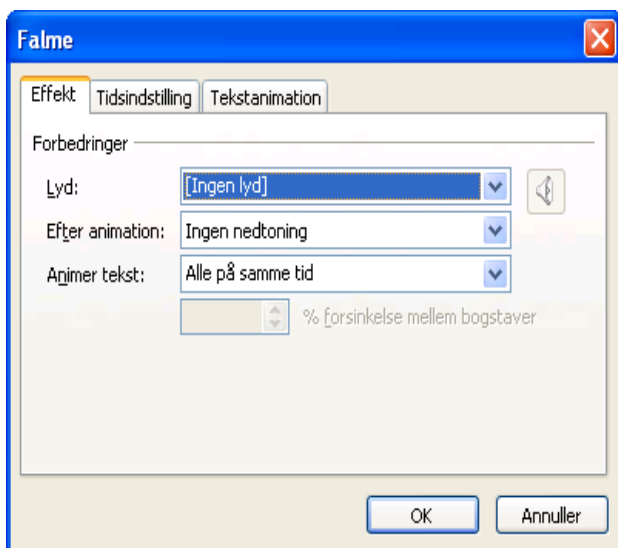
Når man vælger fx *Indgang* vises et antal valgmuligheder, og er ingen af disse den rigtige, kan man vælge *Flere effekter* og få vist endnu flere. Det skal bemærkes at mulighederne ved *Indgang*, *Fremhævning* og *Afslut* ikke er helt identiske. Flest muligheder er der ved *Indgang*. Når en mulighed er valgt, kan man i ruderne øverst vælge, hvordan animationen skal starte. Her kan der vælges mellem *Når der klikkes*, *Med forrige* og *Efter forrige*. Den første mulighed burde give sig selv. Den anden betyder, at animationen går i gang samtidigt med den forrige animation, og den sidste mulighed betyder at animationen går i gang, så snart den forrige animation er afsluttet.

I eksemplet til højre er anvendt animationer for *Indgang*, *Fremhævning* og *Afslut* for et tekstobjekt med flere elementer. Ved at klikke på "pilene" under animationerne, ses alle elementerne, og det er muligt at ombytte rækkefølgen af de enkelte animationer. I den ovenfor viste opsætning, vil alle elementerne have *Indgang*, derefter *Fremhævning* af de enkelte elementer, og så vil de forsvinde igen. I udsnittet af samme vindue her på siden er punkterne ombyttet. Her vil den første tekst komme ind, blive fremhævet, og forsvinde. Først derefter kommer den næste tekst ind, fremhæves og forsvinder og så fremdeles.

Egenskab anvendes kun til nogle animationer. Har man fx valgt animationen *Hjul*, kan man som egenskab vælge *Antal Eger*. I den nederste rude angives animationshastigheden. Her gælder de samme forbehold som ved "overgangshastighed", som jeg omtalte ovenfor.

Vil man se, hvordan animationen ser ud, kan man klikke på *Afspil*, og vil man se, hvordan den vil tage sig ud, når diasset vises, kan man klikke på *Diasshow*.

Det er muligt at specificere yderligere omkring animationerne. Klik på den lille trekant til højre for en given animation. Nu vises en menu, og i denne kan man vælge *Indstillinger for effekt*. Så vises en ny dialogboks, som jeg ikke vil gennemgå i detaljer, da mulighederne i denne afhænger af, hvilken type objekt, det animeres, og hvilken animation, der er valgt.

I eksemplet til venstre er der tre faneblade. I det første kan man vælge om animationen skal ledsages af en lydeffekt.

👉 Tip: Det skal den ikke! 😊

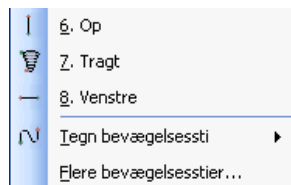
I ruden nedenunder, kan man vælge en *Nedtoning*. Det er typisk en anden farve, som en tekst får, når man er færdig med at tale om den, og går videre til næste punkt.

I den sidste rude kan man vælge om linjerne skal animeres som hele linjer, ord for ord eller bogstav for bogstav.

Det næste faneblad, *Tidsindstilling*, giver mulighed for at styre hastigheden på en animation, lægge forsinkelse på igangsættelsen, samt bestemme om animationen skal gentages og i givet fald hvor mange gange. I det sidste faneblad *Tekstanimation*, kan man styre, om hele objektet skal animeres under ét, om hvert punkt med tilhørende underpunkter skal animeres for sig, eller om også underpunkter skal animeres separat. Her kan man også sætte animationen til at ske automatisk, efter et bestemt tidsinterval, og man kan bestemme at objektet skal animeres i omvendt rækkefølge, altså med sidste punkt først.

Er det billeder, videoklip eller andre objekter, der er animeret med opbygningseffekter, findes kun fanebladene *Effekt* og *Tidsindstilling* i ovenstående dialogboks.

Bevægelsesstier

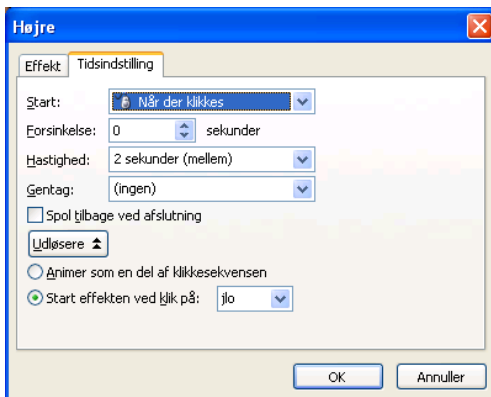
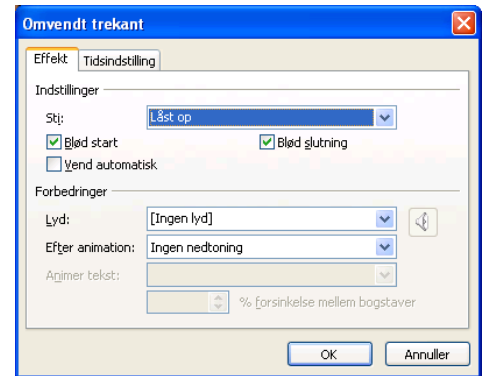

Bevægelsesstier er mest interessante i forbindelse med billeder eller andre grafiske objekter. Har man markeret et objekt og vælger *Tilføj effekt – Bevægelsesstier* vises en menu, her dog kun vist i uddrag. I denne kan man vælge mellem en række foruddefinerede bevægelsesstier, eller man kan tegne sine egne.

How to do it on screen - 8

Når man har valgt en bevægelsessti kan man på samme måde som ovenfor vælge *Indstillinger for effekt*. Også her er der kun to faneblade i dialogboksen. I det første kan man foretage forskellige indstillinger af bevægelserne samt bestemme lyd og nedtoning. *Blød start* og *Blød slutning* sikrer at bevægelserne ikke starter og slutter abrupt. Dette er mest interessant ved komplicerede bevægelsesstier. *Vend automatisk* sikrer at objektet vender tilbage til sit udgangspunkt automatisk med en identisk, men modsat rettet bevægelse.

I det andet faneblad, er der selvfølgelig også forskellige indstillingsmuligheder.

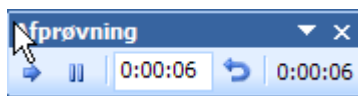
Her kan man vælge hvordan der skal startes, om der skal være forsinkelse, hastigheden af bevægelsen og om der foretages en eller flere gentagelser af bevægelsen. Desuden om der skal spoles tilbage, når bevægelsen er afsluttet.

Specielt interessant er funktionen *Udløser*. Standard er, at animationen (bevægelsen) udløses som en del af den almindelige kliksekvens. Det vil sige, at objektet animeres, når man når til det i den almindelige klikkefrekvens.

Man kan imidlertid også vælge at animationen kun igangsættes, hvis der klikkes på et bestemt objekt. Det giver nogle helt nye muligheder. Fx muligheden for at lave "skjulte" objekter. Placer et objekt uden for diasset og lav en bevægelsessti, der bringer det ind på diasset. Vælg så et objekt, som der skal klikkes på for at starte animationen. Når du nu viser din præsentation, og når til det pågældende dias, kan du selv vælge, om du har behov for at vise det skjulte objekt eller ej. Har du ikke brug for det, undlader du simpelthen at klikke på det udløsende objekt. Har du derimod brug for at vises objektet, klikker du bare på udløseren.

Afprøv tidsindstillinger

Hvis man skal lave en præsentation, som skal køre automatisk, kan det være vanskeligt, at få timingen af de enkelte dias og elementer i dias til at blive "rigtig". I så fald kan man benytte sig af funktionen *Afprøv tidsindstillinger* som findes i gruppen *Konfigurer* i fanen *Diasshow*.

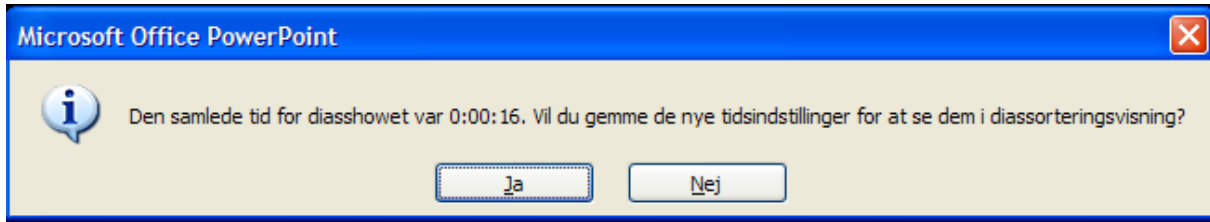

Når funktionen vælges vises denne dialogboks. Her kan man se, hvor længe et dias har været vist, hvor lang tid den samlede præsentation tager, man kan skifte til næste dias eller objekt (man kan også bare bruge mus eller enter-tast som ved en normal fremvisning).

Når man har kørt hele præsentationen igennem, vil PowerPoint registrere det samlede tidsforbrug, og spørge om det skal gemmes med præsentationen.

How to do it on screen - 8

| Tip: Det er bedst at få en person, der ikke kender præsentationen til at afprøve tidsindstillingerne. Hvis man selv gør det, har man en tilbøjelighed til at gå for hurtigt frem, fordi man jo VED, hvad der står og ikke skal læse det først. '

Skal man selv gøre det, vil det være en god idé at læse højt, og holde en kort pause (1 til 2 sekunder) efter hver "pind" og ligeledes efter hvert dias.